

Finančné riaditeľstvo SR

Zdaňovanie výskumných pracovníkov a doktorandov v oblasti medzinárodných daňových vzťahov

Právny rámec pre zdaňovanie výskumných pracovníkov

■ článok 20 ZZDZ

■ článok 15 ZZDZ

■ Grantová zmluva

■ Zákon o dani z príjmov

Výskumný pracovník vykonáva
činnosť menej ako 2 roky

Článok 20

(znenie v niektorých zmluvách)

Fyzická osoba, ktorá navštívi Slovenskú republiku z dôvodu výučby alebo výskumu na univerzite, vysokej škole alebo na inej uznávanej vzdelávacej inštitúcii a ktorá je alebo bola bezprostredne pred touto návštevou rezidentom druhého zmluvného štátu, je oslobodená od dane v Slovenskej republike z odmien za takúto výučbu alebo výskum počas obdobia nepresahujúceho dva roky odo dňa prvej návštevy z tohto dôvodu pod podmienkou, že takúto odmenu nepoberá zo zdrojov Slovenskej republiky.

Grantová zmluva

Podľa § 9 ods. 2 písm. s) ZDP

- **finančné prostriedky plynúce z grantov**
- **poskytovaných na základe Medzinárodných zmlúv**

sú od dane oslobodené.

Definícia medzinárodnej zmluvy (1)

§ 1 ods. 2 ZDP

Medzinárodnou zmluvou je písomný zmluvný dokument, ktorý Slovenská republika uzatvorila

- s jedným alebo s viacerými štátmi alebo
 - s jednou alebo s viacerými medzinárodnými vládnymi organizáciami,
- z ktorého vznikajú pre zmluvné strany záväzky podľa medzinárodného práva.

Definícia medzinárodnej zmluvy (2)

Medzinárodná zmluva musí byť:

- **schválená** Národnou radou SR a aby táto súčasne rozhodla o tom, že ide o medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonmi SR a
- **ratifikovaná** prezidentom SR a
- **vyhlásená** zákonným spôsobom v Zbierke zákonov SR

Definícia medzinárodnej zmluvy (3)

Medzinárodná zmluva je aj **dohoda**,

ktorá bola uzatvorená alebo schválená vládou SR a ktorá upravuje zdanenie a s tým súvisiace právne vzťahy vo vzťahu k nesamosprávnym územiam, ktoré v medzinárodných vzťahoch vystupujú samostatne

Rámcová dohoda k finančným memorandám

- Podpísaná medzi vládou SR a EÚ 10.5.1994
- Oznámená v Zbierke zákonov pod č. 141/2002
- Je považovaná za medzinárodnú zmluvu
- Je platná aj po vstupe SR do EÚ

Výskumný pracovník vykonáva činnosť

- » viac ako 2 roky, alebo
- » zmluva neobsahuje špeciálne znenie článku 20

Zdaňovanie príjmov zo závislej činnosti

- » Článok 15 ZZDZ
- » § 5 ZDP
- » § 16 ods. 1 písm. b) ZDP

Článok 15 (1)

ODSTAVEC 1

Všeobecné pravidlo

- platy, mzdy a iné odmeny podobného charakteru
- zdaniteľné v **štáte vykonávania činnosti**
- výnimka – dôchodky (článok 18), odmeny a dôchodky zo štátnej služby (článok 19), odmeny členov rady riaditeľov spoločností (článok 16)

Článok 15 (2)

ODSTAVEC 2

Výnimka zo všeobecného pravidla v odstavci 1

- **zdanenie v štáte rezidencie**
- splnené **súčasne všetky tri podmienky:**
 - a) je v druhom zmluvnom štáte prítomný menej ako 183 dní v akomkoľvek 12 mesačnom období
 - b) mzdy sú vyplácané zamestnávateľom, ktorý nie je rezidentom štátu, v ktorom sa činnosť vykonáva
 - c) mzdy nejdú na úkor stálej prevádzkarne zamestnávateľa v štáte výkonu činností

Spôsob zdaňovania jednotlivých druhov príjmov daňovníkov s neobmedzenou daňovou povinnosťou na území SR **(daňových rezidentov)** plynúcich zo zdrojov v zahraničí

Daňovník s neobmedzenou daňovou povinnosťou FO (§ 2 písm. d) bod 1)

- trvalý pobyt
- bydlisko
- obvykle sa zdržiava

Posudzovanie daňovej rezidencie osôb z nezmluvných štátov

Výlučne podľa ZDP

Posudzovanie daňovej rezidencie osôb zo zmluvných štátov

Posúdenie podľa ZDP

```
graph TD; A[Posúdenie podľa ZDP] --> B[Rezident podľa vnútroštátnych predpisov 2 zmluvných štátov]; B --> C[Konflikt dvojitej rezidencie]; C --> D[Článok 4 príslušnej ZZDZ];
```

Rezident podľa vnútroštátnych predpisov 2 zmluvných štátov

Konflikt dvojitej rezidencie

Článok 4 príslušnej ZZDZ

Čl. 4 ZZDZ

- Účel:
 - ✓ stanovenie iba jedného štátu daňovej rezidencie
 - ✓ zamedzenie možnému dvojitému zdaneniu príjmov
- Uplatnenie kritérií postupne v poradí, v ktorom sú uvedené v príslušnej ZZDZ
- Nie je nevyhnutné vyčerpať všetky kritériá

Čl. 4 ZZDZ

- Ods. 1 – vymedzenie pojmu „rezident“
- Ods. 2 – kritériá pre rozhraničenie dvojitej daňovej rezidencie pre fyzické osoby

Čl. 4 ods. 2 ZZDZ

Ak je FO rezidentom vo viacerých zmluvných štátoch:

- 1. Existencia stáleho bytu**
“trvalé obydlie k dispozícii tejto osobe”.
- 2. Stredisko životných záujmov**
- 3. Miesto kde sa obvykle zdržiava**
- 4. Štátne občianstvo**
- 5. Dohoda kompetentných orgánov**

Neobmedzená daňová povinnosť

povinnosť zdaníť „celosvetové príjmy“

príjmy zo zdrojov
v SR

príjmy zo zdrojov
v zahraničí

**Ako vysporiadať príjmy
daňovníkov s neobmedzenou
daňovou povinnosťou na území
SR plynúce zo zdrojov v zahraničí
???**

Daňové priznanie

- ❑ Fyzické osoby (§ 32 zákona o dani z príjmov)

Čo je základom dane ?

Základ dane príjmov zo závislej činnosti (§ 5 ods. 8 ZDP)

- Základom dane (čiastkovým základom dane) sú zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti znížené o poistné a príspevky, ktoré je povinný platiť zamestnanec, **alebo príspevky na zahraničné poistenie zamestnanca, na ktorého sa vzťahuje povinné zahraničné poistenie rovnakého druhu.**

Vylúčenie dvojitého zdanenia - § 45 zákona o dani z príjmov

Ods. 1

- vylúčenie dvojitého zdanenia podľa príslušnej zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia
- metóda zápočtu dane
- metóda vyňatia príjmov

Vylúčenie dvojitého zdanenia - § 45 zákona o dani z príjmov

Ods. 3

- vylúčenie dvojitého zdanenia podľa metódy vyňatia príjmov
 - a) za prácu vykonávanú pre Európsku úniu a jej orgány, ktoré boli preukázateľne zdanené v prospech všeobecného rozpočtu EÚ
 - b) zo zdrojov v zahraničí, zo štátu, s ktorým SR nemá uzavretú zmluvu, a tieto príjmy boli v zahraničí preukázateľne zdanené
 - c) zo zdrojov v zahraničí zo štátu, s ktorým SR má uzavretú zmluvu a tieto príjmy boli v zahraničí preukázateľne zdanené, ak je tento postup pre daňovníka výhodnejší
- c) Prvýkrát sa uplatní v podanom daňovom priznaní za rok 2009

Prepočítací kurz

Príjem

- priemerný kurz za kalendárny mesiac, v ktorom bol poskytnutý príjem, alebo
- kurz platný v deň, v ktorom bol prijatý príjem v cudzej mene alebo pripísaný bankou, alebo
- ročný priemerný kurz za zdaňovacie obdobie, za ktoré sa podáva DP, alebo
- priemer z priemerných mesačných kurzov za kalendárne mesiace, v ktorých daňovník poberal príjmy, za ktoré podáva DP

Daň

- ročný priemerný kurz za zdaňovacie obdobie, za ktoré sa podáva DP

Spôsob zdaňovania príjmov daňovníkov s
obmedzenou daňovou povinnosťou na
území SR (**daňových nerezidentov**)
plynúcich zo zdrojov na území SR

Daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou FO (§ 2 písm. e) bod 1 a 2)

- nemá trvalý pobyt
- nemá bydlisko
- obvykle sa zdržiava za účelom:
 - ✓ štúdia,
 - ✓ liečenia,
 - ✓ denne alebo v dohodnutých časových intervaloch prekračuje hranice

len na účely výkonu závislej činnosti – zdroj je na území SR

Daňovník nezmluvného štátu (§ 2 písm. x))

- nemá trvalý pobyt v štáte,
- ✓ s ktorým má SR uzatvorenú
 - medzinárodnú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia
 - medzinárodnú zmluvu o výmene informácií týkajúcich sa daní
- ✓ ktorý je zmluvným štátom medzinárodnej zmluvy obsahujúcej ustanovenia o výmene informácií pre daňové účely v obdobnom rozsahu, ktorou je tento štát a SR viazaná
- MF SR na webovom sídle zverejňuje „white list“

Obmedzená daňová povinnosť

povinnosť zdaníť príjmy zo zdrojov
na území SR

§ 16 zákona o daniach z príjmov

Zdaňovanie príjmov zo závislej činnosti plynúcich daňovníkom s obmedzenou daňovou povinnosťou (1)

- § 16 ods. 1 písm. b) zákona o dani z príjmov za príjem zo zdroja na území SR sa u nerezidentných daňovníkov považuje peňažný a nepeňažný príjem zo závislej činnosti vykonávanej na území SR
- rozhodujúca skutočnosť – miesto výkonu činnosti

Zdaňovanie príjmov zo závislej činnosti plynúcich daňovníkom s obmedzenou daňovou povinnosťou (2)

1. zamestnávateľ je rezident SR

- príjem podlieha zdaneniu na území SR bez ohľadu na dĺžku pobytu
- zdanenie príjmu prostredníctvom zamestnávateľa (**platiteľa príjmu**) preddavkovým spôsobom (§ 35)

Zdaňovanie príjmov zo závislej činnosti plynúcich daňovníkom s obmedzenou daňovou povinnosťou (3)

2.zamestnávateľ je nerezident SR

- dôležité skúmať dĺžku pobytu vyslaných osôb na území SR
- Uplatnenie výnimky vymedzenej
 - v článku 15 ods. 2 ZZDZ
 - v § 5 ods. 7 písm. g) ZDPrôzne vymedzenie časového obdobia súvisiaceho s výkonom činnosti
- vysporiadanie cez platiteľa príjmu alebo osobne

Definícia platiteľa dane

§ 2 písm. v) ZDP

- Platiteľom dane je FO alebo PO, ktorá je povinná zraziť alebo vybrať daň alebo preddavok na daň od daňovníka, a ktorá je povinná daň alebo preddavok na daň vybrané od daňovníka alebo zrazené daňovníkovi odvádzať správcovi dane a majetkovo za ne zodpovedá

Definícia platiteľa dane

§ 48 ZDP – Platiteľom dane:

- Podľa § 35, 43 a 44 je aj FO s bydliskom v zahraničí alebo PO so sídlom v zahraničí, ktorá má na území SR stálu prevádzkareň alebo tu zamestnáva zamestnancov dlhšie ako 183 dní,... ; to neplatí ak ide o poskytovanie služieb uvedených v § 16 ods. 1 písm. c) alebo ZZÚ na území SR
- Môže byť aj zahraničný zastupiteľský úrad na území SR alebo jeho podriadená organizácia (zamestnávateľ) za zamestnancov, ktorí nepožívajú výsady a imunity podľa medzinárodného práva, ak týmto zamestnancom vypláca, poukazuje alebo pripisuje k dobru príjem podľa § 5 a zahraničný zastupiteľský úrad sa rozhodne požiadať o registráciu ako platiteľ dane
- V prípade § 5 ods. 4 nie je platiteľom dane osoba so sídlom alebo bydliskom v zahraničí (formálny zamestnávateľ)
- Výnimka – osoba so sídlom alebo bydliskom v zahraničí, ktorá ma OZ v SR je platiteľom dane – v rozsahu poskytnutej mzdy

Registračná povinnosť platiteľa dane

§ 49a ods. 3 ZDP

- FO a PO, ktorá nie je registrovaná podľa ods. 1 a 2,
- je povinná v lehote do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí mesiaca, v ktorom vznikla povinnosť zrážať daň alebo preddavky na daň alebo daň vyberať, požiadať správcu dane o registráciu ako platiteľ dane.
- Ak je táto osoba registrovaná podlieha oznamovacej povinnosti

Zdaňovanie doktorandov

Právny rámec pre zdaňovanie doktorandov

- článok 20 ZZDZ
- článok 15 ZZDZ
- Grantová zmluva
- Zákon o dani z príjmov

Článok 20 (znenie vo všetkých zmluvách)

- Platby na účel úhrady nákladov na výživu alebo vzdelávanie
- študent je alebo bezprostredne pred svojím príchodom do jedného zmluvného štátu bol rezidentom druhého zmluvného štátu
- zdržuje sa v skôr uvedenom štáte iba na účel svojho vzdelávania
- takéto platby sa vyplácajú zo zdrojov mimo tohto štátu.

nepodliehajú zdaneniu v tomto štáte

Grantová zmluva

Podľa § 9 ods. 2 písm. s)

- finančné prostriedky plynúce z grantov**
- poskytovaných na základe Medzinárodných zmlúv**

sú od dane oslobodené.

Podmienky oslobodenia príjmov podľa zákona o dani z príjmov (§ 9 ods. 2 písm. j))

Štipendiá (vrátane doktorandského štipendia)
poskytované

- z prostriedkov štátneho rozpočtu alebo
- poskytované vysokými školami a
- obdobné plnenia poskytované zo zahraničia

sú od dane oslobodené

Vysporiadanie daňovej povinnosti

- Rovnaký spôsob ako výskumní pracovníci